

**DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT**

Næringsministeren

Stortingets kontroll- og konsitusjonskomitè
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
14/9403-22

Dato
12 .1.15

Kontrollhøring i Stortingets kontroll- og konsitusjonskomitè om Telenors håndtering i Vimpelcom-saken - oversendelse av brev fra Telenor ASA

Jeg viser til min skriftlige redegjørelse sendt komiteen 26. november 2014 der jeg la ved redegjørelser fra Telenor datert 22. november 2012 og 19. november 2014.

Nærings- og fiskeridepartementet har mottatt et nytt brev fra Telenor der det redegjøres for VimpelComs investering i Usbekistan. Dette sendes komiteen til orientering.

Med hilsen

Monica Mæland

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0030 Oslo

Our date
7. januar 2015

Our reference

Your date

Your reference

Our contact

ORIENTERING OM VIMPELCOM LTD.

1. INNLEDNING

Det vises til møte avholdt tirsdag 6. januar 2015 mellom Nærings- og fiskeridepartementet og Telenor. Det vises for øvrig til tidligere redegjørelser, blant annet orientering gitt i møter med politisk ledelse i departementet den 18. desember 2012, 19. november 2014 og 17. desember 2014 hvor VimpelCom og forholdet til Takilant ble behandlet, samt skriftlige orienteringer datert 22. november 2012 og 21. november 2014.

Det er som kjent igangsatt en bred internasjonal etterforskning mot VimpelCom Ltd., som involverer tre lands myndigheter (USA, Nederland og Sveits). Telenor tar etterforskningen av VimpelCom på største alvor. Telenor har status som vitne og har siden mars 2014 samarbeidet som vitne med myndighetene i USA, Nederland og Sveits.

Telenor er opptatt av åpenhet og av å ha en god og ryddig dialog med alle våre aksjonærer, også staten. VimpelComs kjøp av lisenser i Usbekistan er behandlet i eierdialogen mellom Telenor og departementet, blant annet i form av skriftlige orienteringer, i den ordinære eierskapsdialogen og i egne møter om samfunnsansvar. Det er også avholdt særskilte møter om saken med departementet, der det er gitt informasjon i tråd med informasjon øvrige aksjonærer har fått. Samtidig er det viktig å understreke at det er VimpelComs ledelse som kan og må svare på spørsmål om VimpelComs virksomhet og investeringer.

2. VIMPELCOMS INVESTERING I USBEKISTAN

VimpelCom Ltd. er et av verdens største mobiltelefoniselskap med hovedkontor i Amsterdam. Selskapet har over 220 millioner kunder i 14 land. VimpelCom Ltd er børsnotert på NASDAQ, registrert i Bermuda og hjemmehørende i Nederland og underlagt krav til likedeling av informasjon. Majoritets-eieren i VimpelCom er LetterOne Holding S.A. LetterOne er et investeringsselskap med tilknytning til det russiske selskapet Alfa Group. Med en eierandel på 56,2 % og en stemmerettsandel på 47,9% kontrollerer LetterOne selskapet VimpelCom Ltd. Telenor er en deleier, med en eierandel på 33% og en stemmerettsandel på 43%. Resten av aksjene på 9,1% er en såkalt «freefloat» og eies blant annet av ulike investeringsfond.

Telenor er deleier uten kontroll i VimpelCom Ltd. Det innebærer at Telenor har tilgang til samme informasjon som markedet for øvrig, for eksempel gjennom børsmeldinger (herunder selskapets 20-F rapporter til amerikanske børsmyndigheter), pressemeldinger og annen informasjon gitt til media av VimpelCom. Investeringen i Usbekistan var ikke kjent for Telenor før den ble delt med markedet.

VimpelCom offentliggjorde i en pressemelding i april 2007 at selskapet hadde inngått avtale med en lokal partner i Usbekistan. Identiteten til partneren er her ikke angitt. I dokumentet 20-F for 2012, avgitt til amerikanske myndigheter i 2013, offentliggjør VimpelCom navnet på selskapets lokale partner i Usbekistan. VimpelCom skriver her om Takilant:

"We may become subject to civil and criminal investigations, face liability and suffer reputational harm due to the activity of our local contractual counterparties.

Although we perform due diligence on our local counterparties and put in place contractual arrangements in an effort to secure that these counterparties comply with applicable law, we can nonetheless be subject to investigation, liability, and enforcement risk if they engage in conduct in violation of applicable law. At present, TeliaSonera, one of our competitors in various markets, has come under scrutiny in Sweden for its ongoing partnership with Takilant Ltd. relating to TeliaSonera's Uzbek operations. The Swedish press has reported that TeliaSonera and some of its senior officers are under investigation in Sweden for violating local anti-bribery laws due to TeliaSonera's transactions with Takilant. Takilant is also currently being investigated in Sweden and Switzerland on allegations that the company and persons associated with it have committed acts of bribery and money-laundering connected with activity in Uzbekistan. Takilant held a minority interest in our business in Uzbekistan from 2007 until 2009, and, in addition, we have worked with Takilant in the past to acquire frequency spectrum in Uzbekistan. Although we are not aware of any current investigations of our company in connection with our relationship with Takilant, there can be no assurance that we will not become subject to investigations, face liability or suffer reputational harm due to our relationship with Takilant. For more information on the risks associated with anti-corruption laws, see "— Legal and Regulatory Risks—We are subject to anticorruption laws in the jurisdictions in which we operate" below."¹

I orienteringen til amerikanske børsmyndigheter avgitt i 2014 (20-F for 2013), har VimpelCom beskrevet Takilant-transaksjonen ytterligere:

"In June 2007, Takilant, Ltd. ("Takilant") purchased from the Company a 7% interest in the Company's business in Uzbekistan for USD 20 and entered into a shareholders agreement with the Company. In September 2009, Takilant exercised its option to put its 7% interest to the Company for USD 57.5, an amount specified in the shareholders agreement. In addition, the Company had agreements with Takilant relating to the acquisition of frequency spectrum (including with respect to 3G and LTE) and channels in Uzbekistan pursuant to which the Company paid Takilant an aggregate of USD 57.

¹ <http://www.vimpelcom.com/Global/Files/Reports/2012%2020F.pdf>

It has been reported in the press that Takilant is currently being investigated in Sweden and Switzerland on allegations that it and certain persons associated with it have committed acts of bribery and money-laundering connected with their activities in Uzbekistan, and also that Takilant is being investigated in The Netherlands and perhaps other jurisdictions. These investigations may, in part, involve the Company.”²

VimpelCom har videre uttalt i sin rapportering til amerikanske myndigheter at etterforskningen i hovedsak omfatter VimpelComs virksomhet i Usbekistan, men at etterforskningen også ser på VimpelComs virksomhet i andre land (20-F for 2013 avgitt i 2014):

“While the initial focus of the investigation being conducted by the Company’s external counsel has been related to our Uzbek operations, including our relations with Takilant, and whether there was any conduct in our operations in Uzbekistan that may have violated the anti-bribery provisions of the FCPA, the FCPA’s books and records and internal controls provisions, applicable local laws and/or our own internal policies, the investigation is also reviewing our operations in additional countries.

The SEC, DOJ and Dutch investigations, as well as our own investigations, are continuing, and we are presently unable to predict the duration, scope or results of these investigations or how the results of these investigations may impact our internal controls, business, and the results of operations or financial condition. Further, there can be no assurance that such investigations will not be broader in scope than they currently appear, or that new investigations will not be commenced in these or other jurisdictions, or that there will not be litigation commenced against us”.

Styret i VimpelCom behandlet, etter det Telenor kjenner til, kjøpet av selskapene i Usbekistan, avtale med en lokal partner og 3G-lisens. Styret forutsatte i sin behandling at administrasjonen i VimpelCom måtte sikre at transaksjonene var i samsvar med amerikansk anti-korrupsjonslovgivning (Foreign Corrupt Practices Act heretter «FCPA»).

Det følger av internasjonalt anerkjente prinsipper for eierstyring og selskapsledelse at administrasjonen i selskapet er ansvarlig for operasjonell drift. Styret – og særlig i et stort børsnotert selskap – har ansvar for overordnet styring og strategi. Styret er avhengig av at administrasjonen følger styrets instruks.

Styremedlemmene i VimpelCom er VimpelComs tillitsmenn, og forvalter VimpelComs informasjon. Styremedlemmene har taushetsplikt om de forhold som kommer opp i styret eller annen informasjon som de får i sin kontakt med selskapet uten at VimpelCom har gått offentlig ut med informasjonen. Brudd på denne taushetsplikten kan få rettslige konsekvenser for styremedlemmene.

Stockholm tingrett behandlet i november en begjæring fra nederlandsk påtalemyndighet om frys av Takilants bankkonto, som et ledd i nederlandske myndigheters etterforskning av TeliaSonera (ref Stockholm tingretts beslutning av 14. november 2014). Dokumentene i saken er tilgjengelige ved begjæring om innsyn. Telenor har bedt om, og fått innsyn i, dokumenter fra Stockholm tingretts beslutning. I den sammenheng har Telenor fått innsyn i ulike dokumenter som belyser saken fra

² <http://www.vimpelcom.com/PageFiles/6205/VIP20F2013.pdf>

påtalemyndighetens side, herunder inneholder dokumentene påtalemyndighetens vurdering av de ulike transaksjonene og betalingen mellom VimpelCom og Takilant.

Telenor har ikke grunnlag for å vite om informasjonen i rettsdokumentene gir et fullstendig og riktig bilde av de faktiske forhold. Dersom den pågående etterforskningen skulle vise at påtalemyndighetens fremstilling overfor svensk domstol er riktig, reiser det ytterligere bekymring og Telenor vil måtte vurdere videre tiltak innenfor rammene som deleier uten kontroll i VimpelCom.

3. VIDERE OPPFØLGING

VimpelCom skriver i sin rapportering til amerikanske børsmyndigheter (20-F for 2012 avgitt i 2013):

"(...) we perform due diligence on our local counterparties and put in place contractual arrangements in an effort to secure that these counterparties comply with applicable law."

FCPA ble vedtatt i 1977 og inneholder hovedbestemmelser som regulerer antikorupsjon. Bestemmelsene forbyr personer og selskaper å bestikke utenlandske offentlige tjenestemenn og stiller krav til korrekt regnskapsføring og internkontroll. Det amerikanske kredittilsynet ("Securities and Exchange Commission" - SEC) kan ilegge sivilrettslige bøter og pålegg. Justisdepartementet ("Department of Justice" - DOJ) har strafferettslige tvangsmidler til rådighet i form av bøter og fengsel. Dessuten kan både SEC og DOJ inndra det faktiske eller påregnede utbyttet av bestikklser.

VimpelCom er som kjent børsnotert i USA og underlagt denne amerikanske korrupsjonslovgivningen. Styret i VimpelCom og de Telenor-nominerte styremedlemmene satte som forutsetning for å gi fullmakt til administrasjonen for de transaksjoner som ble forelagt styret, at det skulle gjennomføres vurderinger for å sikre at transaksjonene ble foretatt i tråd med amerikansk korrupsjonslovgivning. De amerikanske anti-korrupsjonsreglene er ansett for å være strenge og det er god internasjonal praksis å følge disse.

I henhold til VimpelComs redegjørelser for amerikanske børsmyndigheter gjennomførte VimpelCom en intern gjennomgang ved hjelp av eksterne advokater med ekspertise innen antikorupsjonslovgivning i 2012 og 2013 (20-F for 2012 og 2013). I tillegg har VimpelCom gjort det kjent for markedet at VimpelCom har iverksatt en ny intern undersøkelse i mars i år. Innholdet i disse undersøkelsene er ikke kjent for Telenor eller markedet.

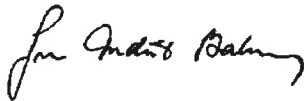
Telenor tok umiddelbart kontakt med VimpelComs ledelse etter at TeliaSonera-saken ble kjent. Telenor har deretter løpende, innenfor rammen som investor i VimpelCom, fulgt opp VimpelCom når det gjelder etterforskningen av investeringene i Usbekistan. I etterkant av Telenors siste møte med departementet 19. november 2014, har Telenor avholdt investormøte med VimpelCom og også stilt spørsmål til VimpelComs ledelse om VimpelComs gjennomføring av transaksjonen i Usbekistan og håndteringen av den pågående interne undersøkelsen som VimpelCom har igangsatt. VimpelComs ledelse har gjentatte ganger forsikret overfor Telenor at investeringene i Usbekistan ble vurdert om de var i henhold til amerikansk anti-korrupsjonslovgivning før transaksjonene ble gjennomført. Vurderingene («FCPA-vurderingene») ble ifølge VimpelComs ledelse utført av anerkjente amerikanske advokatfirma. Slike vurderinger vil normalt være underlagt advokatprivilegiet.

Telenor er ikke kjent med om VimpelCom har bedt amerikanske myndigheter avgi en «opinion» vedrørende lovligheten av transaksjonene. Telenor har som angitt løpende bistått amerikanske myndigheter i deres etterforskning. Telenor har ikke bedt myndighetene om noen vurdering.

Vi understreker igjen at Telenor tar etterforskningen av VimpelCom Ltd. på største alvor. Etterforskningen pågår fremdeles, og Telenor har på dette tidspunkt ikke oversikt over alle faktiske forhold og alle sider av VimpelComs investeringer i Usbekistan eller andre jurisdiksjoner. Etterforskningen viser at det har kommet frem nye fakta og at det kan komme ny informasjon som gjør at Telenor vil måtte vurdere videre tiltak innenfor rammene som deleier uten kontroll i VimpelCom.

Telenor vil fortsette samarbeidet med etterforskende myndigheter. Telenor har tillit til og støtter den etterforskningen som pågår internasjonalt og ser frem til at etterforskningen vil bidra til å gi svar.

Med vennlig hilsen

Jon Fredrik Baksaas
Konsernsjef
Telenor ASA